

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Γνωμοδότηση του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων περί της πρότασης απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αυστραλίας για την επεξεργασία και τη διαβίβαση, από τους αερομεταφορείς, δεδομένων από τις καταστάσεις επιβατών (Passenger Name Record — PNR) προς την Υπηρεσία Τελωνείων και Προστασίας των Συνόρων της Αυστραλίας (Australian Customs and Border Protection Service)

(2011/C 322/01)

Ο ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ,

(Australian Customs and Border Protection Service) ⁽³⁾. Η πρόταση κοινοποιήθηκε στον ΕΕΠΔ στις 23 Μαΐου.

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως το άρθρο 16,

2. Τον Μάιο του 2011, ζητήθηκε άτυπα από τον ΕΕΠΔ, στο πλαίσιο ταχείας διαδικασίας, να εκφράσει τη γνώμη του σχετικά με την πρόταση για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αυστραλίας για την επεξεργασία και τη διαβίβαση δεδομένων PNR.

Έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως τα άρθρα 7 και 8,

3. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι εξακολουθούν να ισχύουν τα σχόλια του επί της ουσίας της πρότασης που εξέδωσε η Επιτροπή και ακολούθως υπέβαλε στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο, ο ΕΕΠΔ αποφάσισε να καταστήσει τις παρατηρήσεις του διαθέσιμες στο ευρύ κοινό υπό τον τύπο της δημόσιας γνωμοδότησης. Έτσι, οι παρατηρήσεις μπορούν να παραμείνουν επικαιρες κατά τη διάρκεια των περαιτέρω συζητήσεων επί της πρότασης.

Έχοντας υπόψη την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ⁽¹⁾,

4. Ο ΕΕΠΔ δράττεται της ευκαιρίας να γείρει ορισμένα πρόσθετα ζητήματα και ενθαρρύνει το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο να λάβουν υπόψη τις απόψεις του αυτές κατά τη λήψη απόφασης υπό το άρθρο 218 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχοντας υπόψη το άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ⁽²⁾,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ:

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.2. Πλαίσιο της πρότασης

1.1. Διαβούλευση με τον ΕΕΠΔ

1. Στις 19 Μαΐου 2011, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αυστραλίας για την επεξεργασία και τη διαβίβαση, από τους αερομεταφορείς, δεδομένων από τις καταστάσεις επιβατών (Passenger Name Record — PNR) προς την Υπηρεσία Τελωνείων και Προστασίας των Συνόρων της Αυστραλίας

5. Η συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αυστραλίας για τα δεδομένα PNR αποτελεί ένα ακόμη βήμα στο πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο περιλαμβάνει παγκόσμιες κατευθυντήριες γραμμές για τα δεδομένα PNR, ίδρυση συστήματος δεδομένων PNR σε επίπεδο ΕΕ και διαπραγμάτευση συμφωνιών με τρίτες χώρες ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.⁽²⁾ ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1.⁽³⁾ COM(2011) 281 τελικό.⁽⁴⁾ Βλ. ειδικότερα την ανακοίνωση της Επιτροπής της 21ης Σεπτεμβρίου 2010 σχετικά με τη γενική προσέγγιση για τις διαβιβάσεις δεδομένων από τις καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών (PNR) σε τρίτες χώρες, COM(2010) 492 τελικό.

6. Ο ΕΕΠΔ παρακολούθησε εκ του σύνεγγυς τις εξελίξεις στον τομέα των PNR και προσφάτως εξέδωσε δύο γνωμοδοτήσεις επί του «πακέτου δεδομένων PNR» της Επιτροπής και επί της πρότασης οδηγίας της ΕΕ για τα δεδομένα PNR ⁽¹⁾. Οι απόψεις που εξέφρασε ο ΕΕΠΔ σχετικά με τα συστήματα δεδομένων PNR συμπληρώνουν και κατά τα λοιπά ταυτίζονται με τις απόψεις της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 ⁽²⁾, καθώς και με ανάλογες απόψεις που διατυπώνονται σε προσφάτως εκδοθέντα έγγραφα, περιλαμβανομένης της γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽³⁾ και της γνωμοδότησης του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁴⁾.
7. Όπως εξηγείται διεξοδικότερα κατωτέρω, η προσέγγιση του ΕΕΠΔ κατέτεινε πάντοτε σταθερά στην εναρμόνιση του σκοπού των συστημάτων δεδομένων PNR προς τις θεμελιώδεις απαιτήσεις της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας και στη λεπτομερή ανάλυση, σε δεύτερη φάση, των επιμέρους ρυθμίσεων των σχετικών διατάξεων προκειμένου να προταθεί η αναδιτύπωση όσων χρήζουν βελτίωσης.

1.3. Προκαταρκτική παρατήρηση

8. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η ακολουθούμενη γενική προσέγγιση στοχεύει στην εναρμόνιση των εγγυήσεων προστασίας δεδομένων που κατοχυρώνονται στις επιμέρους συμφωνίες δεδομένων PNR με τρίτες χώρες. Εντούτοις, αισθάνεται την ανάγκη να διατυπώσει ορισμένες ειδικές παρατηρήσεις.
9. Μια παρατήρηση που επαναλαμβάνεται σταθερά στις γνωμοδοτήσεις του ΕΕΠΔ και της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 ισχύει εξίσου και σε σχέση με την πρόταση οδηγίας για τη διαβίβαση δεδομένων PNR στην αρμόδια αρχή της Αυστραλίας: τα συστήματα δεδομένων PNR πρέπει να αποδεικνύεται ότι συνάδουν με τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας.
10. Οι δύο αυτές θεμελιώδεις απαιτήσεις αποτελούν ουσιώδη στοιχεία του δικαίου προστασίας δεδομένων, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρω-

παϊκής Ένωσης και του άρθρου 16 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕΕ πρέπει να διασφαλίζει την τήρηση των απαιτήσεων του ευρωπαϊκού δικαίου προστασίας δεδομένων ακόμη και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δεδομένα ευρωπαίων πολιτών τυγχάνουν επεξεργασίας και διαβιβάζονται από κράτος μέλος της ΕΕ προς τρίτη χώρα. Σε ανάλογες περιπτώσεις, της υπογραφής οποιασδήποτε συμφωνίας πρέπει να προηγείται εκτίμηση και διαπίστωση της τήρησης των αρχών της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας. Πέραν των στοιχείων που στηρίζουν την αναγκαιότητα του συστήματος δεδομένων PNR, ο σεβασμός της αρχής της αναλογικότητας επιτάσσει την εξισορρόπηση μεταξύ του επιδιωκόμενου σκοπού και της επεξεργασίας τεράστιων ποσοτήτων δεδομένων που καταλήγει να αποτελεί σοβαρή παραβίαση της ιδιωτικής ζωής μεμονωμένων ατόμων.

11. Ο σκοπός που επιδιώκεται με τη δημιουργία συστημάτων δεδομένων PNR είναι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και των σοβαρών (διεθνικών) εγκλημάτων μέσω της αξιοποίησης τεράστιων ποσοτήτων δεδομένων που αφορούν το σύνολο των επιβατών και επιτρέπουν τη διενέργεια εκτιμήσεων κινδύνου για καθέναν από τους επιβάτες. Μέχρι στιγμής, ο ΕΕΠΔ δεν έχει πεισθεί από τις μελέτες σκοπιμότητας των υφιστάμενων συστημάτων δεδομένων PNR που περιήλθαν στην αντίληψή του ούτε από αυτές αντιστοιχών υπό δημιουργία συστημάτων, όπως είναι το σύστημα δεδομένων PNR της ΕΕ, το οποίο αναλύει διεξοδικώς στη γνωμοδότηση που εξέδωσε τον Μάρτιο του 2011 ⁽⁵⁾.
12. Εξάλλου, ο ΕΕΠΔ επισημαίνει ότι, ακόμη και σε περιπτώσεις όπου τηρείται η αρχή της αναγκαιότητας, η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας παρουσιάζει προβλήματα. Αμφισβητεί το γεγονός ότι διασφαλίζεται η ισορροπία μεταξύ της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε ευρεία κλίμακα και του επιδιωκόμενου με τη διαβίβαση των δεδομένων σκοπού, ιδίως ενόψει της ποικιλίας των εγκλημάτων που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του σχεδίου συμφωνίας. Στις εκτιμήσεις του πρυτανεύει η σκέψη ότι για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και των σοβαρών εγκλημάτων υφίστανται άλλα αρμόδια όργανα.
13. Οι ειδικές παρατηρήσεις που έπονται τελούν υπό την επιφύλαξη της παρούσας προκαταρκτικής και βασικής παρατήρησης. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για τις διατάξεις που θεσπίζουν ειδικές εγγυήσεις όπως είναι η ασφάλεια των δεδομένων, η επιβολή και η εποπτεία, καθώς και όσες σχετίζονται με μετέπειτα διαβιβάσεις. Ταυτόχρονα, εκφράζει τον προβληματισμό του, πέραν από τα ζητήματα που αφορούν στην τήρηση των αρχών της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, σχετικά με το πεδίο εφαρμογής των ορισμών και τους όρους διατήρησης δεδομένων.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Νομική βάση

14. Ο ΕΕΠΔ επισημαίνει ότι η συμφωνία βασίζεται στο άρθρο 82 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και στο άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπενθυμίζει ότι μεταξύ των αντικειμενικών παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την επιλογή της

⁽¹⁾ — Γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων της 25ης Μαρτίου 2011 επί της πρότασης οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στους φακέλους επιβατών (δεδομένα PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων.

— Γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων της 19ης Οκτωβρίου 2010 σχετικά με τη γενική προσέγγιση για τις διαβιβάσεις δεδομένων από τις καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών (PNR) σε τρίτες χώρες.

Αμφότερες οι γνωμοδοτήσεις διατίθενται στη διεύθυνση <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/cache/off/Consultation>

⁽²⁾ Γνώμη 10/2011 της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της 5ης Απριλίου 2011 για την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στους φακέλους επιβατών, για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων: http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/workinggroup/wpdocs/2011_el.htm

⁽³⁾ Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 5ης Μαΐου 2011 με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στους φακέλους επιβατών (δεδομένα PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων» COM(2011) 32 τελικό.

⁽⁴⁾ Γνωμοδότηση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 14ης Ιουνίου 2011 επί της πρότασης οδηγίας σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στους φακέλους επιβατών (δεδομένα PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων [COM(2011) 32 τελικό].

⁽⁵⁾ Γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων της 25ης Μαρτίου 2011 επί της πρότασης οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στους φακέλους επιβατών (δεδομένα PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και άλλων σοβαρών εγκλημάτων. Βλ. επίσης τη γνωμοδότηση της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 ανωτέρω.

νομικής βάσης περιλαμβάνονται ειδικότερα ο σκοπός και το περιεχόμενο του μέτρου ⁽¹⁾. Αν η εξέταση πράξεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταδείξει ότι αυτή επιδιώκει διπλό σκοπό ή ότι έχει δύο συνιστώσες και αν η μία εξ αυτών μπορεί να χαρακτηριστεί ως κύρια ή δεσπόζουσα, ενώ η άλλη ως παρακολουθηματική, η πράξη πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο νομική βάση, ήτοι εκείνη που απαιτεί ο κύριος ή δεσπόζων σκοπός ή η κύρια ή δεσπόζουσα συνιστώσα ⁽²⁾. Κατ' εξαίρεση, εφόσον αποδεικνύεται ότι η πράξη επιδιώκει ταυτόχρονα περισσότερους στόχους, αρρήκτως συνδεδεμένους, χωρίς ο ένας εξ αυτών να είναι δευτερεύων και έμμεσος σε σχέση με τον έτερο, η πράξη αυτή πρέπει να στηρίζεται στις αντίστοιχες διαφορετικές νομικές βάσεις ⁽³⁾.

15. Αφού έλαβε υπόψη την πάγια επί του θέματος νομολογία, όπως αυτή παρατίθεται εν συντομία ανωτέρω, καθώς και τη διάταξη του άρθρου 218 παράγραφος 6 στοιχείο α), ο ΕΕΠΔ υποστηρίζει ότι η συμφωνία δεν θα έπρεπε να ερείδεται επί των διατάξεων των άρθρων 82 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και 87 παράγραφος 2 στοιχείο α), αλλά επί της διάταξης του άρθρου 16 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

16. Σε ό,τι αφορά στον σκοπό, υπενθυμίζεται ότι η διαπραγματευση όλων των συμφωνιών δεδομένων PNR που έχει συνάψει η ΕΕ προκλήθηκε από την ανάγκη για εναρμόνιση της υποχρέωσης των αεροπορικών εταιριών να παρέχουν δεδομένα PNR στις αρχές τρίτων χωρών με το θεμελιώδες δικαίωμα προστασίας των δεδομένων ⁽⁴⁾. Περαιτέρω, το κείμενο της πρότασης επανειλημμένως αναφέρεται στον σκοπό της προστασίας των προσωπικών δεδομένων ⁽⁵⁾.

17. Σε ό,τι αφορά στο περιεχόμενο, είναι οφθαλμοφανές στο κείμενο της συμφωνίας η υπεροχή των διατάξεων που διασφαλί-

ζουν την προστασία των δεδομένων. Πέρα από τα άρθρα 3, 4 και 6, φαίνεται ότι η μέριμνα για την προστασία των δεδομένων διαπνέει σχεδόν στο σύνολό τους τις διατάξεις της συμφωνίας. Η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνεται ευθέως από το άρθρο 1 (Σκοπός της συμφωνίας), το άρθρο 2 (Ορισμοί), το άρθρο 5 (Επάρκεια), τα άρθρα 7 έως 19 (Εξασφαλίσεις όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων PNR).

18. Σε ό,τι αφορά στις διατάξεις περί εξασφαλίσεων (άρθρα 7 έως 19), επισημαίνεται το γεγονός ότι περιέχουν ρυθμίσεις τυπικές στη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων ⁽⁶⁾. Το γεγονός ότι μια νομική πράξη περιέχει διατάξεις οι οποίες από τυπικής απόψεως ανήκουν σε ορισμένο τομέα του δικαίου κρίθηκε από το Δικαστήριο ως στοιχείο που δικαιολογεί την επιλογή συγκεκριμένης νομικής βάσης ⁽⁷⁾.

19. Συνοψίζοντας, ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι ο σκοπός της συμφωνίας είναι, κατά μείζονα λόγο, να επιτρέψει τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από ιδιωτικούς φορείς κατόπιν υποβολής αιτήματος των αρμόδιων αρχών τρίτης χώρας, παρά να βελτιώσει την αστυνομική συνεργασία. Ενώ η διαβίβαση δεδομένων σε τρίτη χώρα δεν είναι επί της αρχής δυνατή επί τη βάση των κανόνων της ΕΕ, η συμφωνία δεδομένων PNR αποβλέπει στο επιτρεπτό της διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τις απαιτήσεις περί προστασίας δεδομένων της ΕΕ και με υιοθέτηση ειδικών επί τούτου εγγυήσεων.

20. Για τους ανωτέρω λόγους, ο ΕΕΠΔ εκφράζει την πεποίθηση ότι η συμφωνία πρέπει πρωτίστως να ερείδεται στο άρθρο 16 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁸⁾.

2.2. Σκοπός και ορισμοί

21. Ο ΕΕΠΔ επισημαίνει το γεγονός ότι οι σκοποί για τους οποίους επιτρέπεται η επεξεργασία δεδομένων PNR προσδιορίζονται επακριβώς στο άρθρο 3 της πρότασης. Εκφράζει όμως τη δυσανεξία του για τον ευρύτερο χαρακτήρα που έχουν οι υπό εξέταση ορισμοί εν σχέσει προς τους αντίστοιχους ορισμούς της πρότασης οδηγίας της ΕΕ για τα δεδομένα PNR, οι οποίοι ήδη χρήζουν μιας περισσότερης συστατικής διατύπωσης, ιδίως οι εξ αυτών αφορώντες σε αξιόποινες πράξεις πταισματικού ή πλημμεληματικού χαρακτήρα.

22. Ενώ οι ορισμοί της πρότασης οδηγίας της ΕΕ για τα δεδομένα PNR λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων που ορίζονται ως «τρομοκρατικές», όπως είναι οι απτές βλάβες που προκαλούνται σε πρόσωπα ή κυβερνήσεις (θάνατοι, επιθέσεις κατά της σωματικής ακεραιότητας, καταστροφές μεταφορικών συστημάτων, εγκαταστάσεων υποδομών, κ.ο.κ.), η παρούσα πρόταση είναι λιγότερο συγκεκριμένη και περισσότερο προσανατολισμένη στον σκοπό, όταν αναφέρεται σε εκφοβισμό προσώπων και κυβερνήσεων ή σε σοβαρή αποσταθεροποίηση θεμελιωδών πολιτικών και οικονομικών δομών.

⁽¹⁾ Υπόθεση C-491/01, British American tobacco, ιδίως σκέψεις 92-93.

⁽²⁾ Υπόθεση C-42/97, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, σκέψεις 39 και 40.

⁽³⁾ Βλ., ως προς το ζήτημα αυτό, υπόθεση C-491/01, British American tobacco, σκέψεις 92-93, υπόθεση C-42/97 Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, σκέψη 38.

⁽⁴⁾ Το Δικαστήριο αναγνωρίζει την εν λόγω ανάγκη στο κεφάλαιο των πραγματικών περιστατικών των αποφάσεων περί δεδομένων PNR. Βλ. σχετικώς, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-317/04 και C-318/04, σκέψη 33.

⁽⁵⁾ — Η αιτιολογική έκθεση αναγνωρίζει ότι η νομοθεσία της ΕΕ στον τομέα της προστασίας των δεδομένων δεν επιτρέπει σε ευρωπαϊκούς και άλλους αερομεταφορείς που εκτελούν πτήσεις από την ΕΕ να διαβιβάζουν τα δεδομένα PNR των επιβατών τους σε τρίτες χώρες που δεν εξασφαλίζουν κατάλληλο επίπεδο προστασίας. Επομένως, «Απαιτείται λύση που θα παράσχει την νομική βάση για τη διαβίβαση [...] ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ασφάλεια δικαίου [...] και να γίνουν σεβαστά τα δικαιώματα των ιδιωτών όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».

— Ο στόχος περί κατοχύρωσης του σεβασμού του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προκύπτει επίσης με σχετική σαφήνεια από το προοίμιο, ιδίως από την αιτιολογική σκέψη όπου μνημονεύονται το άρθρο 6 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το άρθρο 16 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, την υπ' αριθ. 108 σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα, κ.λπ.

— Το προοίμιο μνημονεύει επίσης συναφείς διατάξεις του αυστραλιανού δικαίου περί προστασίας δεδομένων, αναγνωρίζοντας ότι παρέχουν προστασία δεδομένων, δικαιώματα πρόσβασης και προσφυγή σε ένδικα μέσα, διόρθωσης και σχολιασμού και επιβολής κυρώσεων κατά της αθέμιτης χρήσης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

— Το άρθρο 1 της συμφωνίας —το οποίο φέρει τον τίτλο «Σκοπός της συμφωνίας»— ορίζει ότι η συμφωνία προβλέπει τη διαβίβαση δεδομένων PNR, προσθέτει δε ότι η συμφωνία «καθορίζει τους όρους διαβίβασης και χρησιμοποίησης των εν λόγω δεδομένων, καθώς και τον τρόπο προστασίας αυτών» (η έμφαση δική μας).

⁽⁶⁾ Όπως διατάξεις περί ευαίσθητων δεδομένων, ασφάλειας δεδομένων, λογοδοσίας, διαφάνειας, δικαιώματος πρόσβασης, δικαιώματος διόρθωσης και διαγραφής, αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων PNR, κ.λπ.

⁽⁷⁾ Γνωμοδότηση του Δικαστηρίου 2/2000, Πρωτόκολλο της Καρθαγίνης, σκέψη 33.

⁽⁸⁾ Στο πλαίσιο αυτό, χρήζει ακόμη αναφοράς η προσαρτώμενη στη Συνθήκη της Λισσαβώνας Δήλωση 21 «σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας». Η σαφής διατύπωση της Δήλωσης 21 επιβεβαιώνει ότι, ακόμη και σε περιπτώσεις που αντιμετωπίζονται εν μέρει ως ζητήματα αστυνομικής συνεργασίας, η τυχόν θέσπιση συναφούς νομικής πράξης περί προστασίας δεδομένων πρέπει να ερείδεται στο άρθρο 16 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (σε συνδυασμό με άλλες διατάξεις, όπου ενδεικνύται). Η ανάλυση αυτή δεν θίγει επ' ουδενί τη διάκριση των αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

23. Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι οι έννοιες που περιλαμβάνουν οι φράσεις «τον εκφοβισμό, την εξώθηση ή τον εξαναγκασμό» και «θεμελιώδεις πολιτικές, συνταγματικές, οικονομικές ή (ιδίως) κοινωνικές δομές μιας χώρας ή ενός διεθνούς οργανισμού» χρήζουν μεγαλύτερης ακριβολογίας. Η επί το ακριβέστερον αναδιατύπωση τους αναμένεται ότι θα αποτρέψει την εφαρμογή του συστήματος δεδομένων PNR σε περιπτώσεις κείμενες εκτός του πεδίου εφαρμογής του, όπως είναι θεμιτές δραστηριότητες (για παράδειγμα ειρηνικές διαδηλώσεις) στο κοινωνικό, πολιτισμικό ή πολιτικό πλαίσιο ⁽¹⁾.
24. Η δυνατότητα επεξεργασίας δεδομένων σε εξαιρετικές περιπτώσεις εγείρει πρόσθετα προβλήματα, ιδίως όταν αυτή διευρύνεται τόσο ώστε να καλύπτει την περίπτωση «απειλής της υγείας». Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι μια τέτοια διεύρυνση του σκοπού παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ότι στη διάθεση των αρμόδιων αρχών υπάρχουν εναλλακτικές και πιο στοχευμένες διαδικασίες για την κατά περίπτωση αντιμετώπιση σημαντικών απειλών για την υγεία. Εξάλλου, τα δεδομένα PNR δεν αποτελούν το πλέον πρόσφορο εργαλείο για την ταυτοποίηση των επιβατών: υπάρχουν περισσότερο αξιόπιστα δεδομένα, ιδίως οι εκ των προτέρων πληροφορίες σχετικά με τους επιβάτες (δεδομένα API).
25. Ο ΕΕΠΔ επισημαίνει επίσης ότι ο κατάλογος δεδομένων PNR που προσαρτάται στην πρόταση καταστρατηγεί το κείμενο που οι γνωμοδοτήσεις της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 διατείνονται ότι κρίθηκε σύμφωνο προς την αρχή της αναλογικότητας από τις αρχές προστασίας δεδομένων ⁽²⁾. Ο κατάλογος αυτός πρέπει να περιοριστεί. Ειδικότερα, το τμήμα του που φέρει τον τίτλο «Γενικές Παρατηρήσεις» ενδέχεται να περιέχει μη συναφή –και ενδεχομένως ευαίσθητα– δεδομένα, κρίνεται δε ως εκ τούτου μη δικαιολογημένο και προτείνεται η διαγραφή του.

2.3. Ευαίσθητα δεδομένα

26. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για τον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας εις τρόπον ώστε να απαγορεύεται η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 της πρότασης. Εντούτοις, η διατύπωση αυτής της διάταξης δεν αποκλείει κάποια μορφή «επεξεργασίας» ευαίσθητων δεδομένων. Η διάταξη επιτρέπει τη διαβίβαση, σε πρώτο στάδιο, τέτοιων δεδομένων από τους αερομεταφορείς και την εν συνέχεια διαγραφή τους, σε δεύτερο στάδιο, από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Η διαβίβαση δεδομένων από τους αερομεταφορείς αποτελεί πράξη επεξεργασίας. Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι οι αερομεταφορείς πρέπει να υποχρεωθούν να εντοπίζουν και να αποκλείουν τα ευαίσθητα δεδομένα ήδη κατά την έναρξη της επεξεργασίας.

2.4. Ασφάλεια δεδομένων

27. Η πρόταση περιέχει στο άρθρο 9 μια ολοκληρωμένη διάταξη για την ασφάλεια και την ακεραιότητα των δεδομένων, η οποία γίνεται δεκτή με ικανοποίηση. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει ειδικότερα την υποστήριξή του για την υποχρέωση να αναφέρονται παραβιάσεις της ασφάλειας των δεδομένων στην Υπηρεσία του Επιτρόπου Πληροφοριών της Αυστραλίας. Η πρόβλεψη της ίδιας διάταξης για περαιτέρω διαβίβαση των σχετικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρήζει περαιτέρω διευκρινίσεων ως προς την ακολουθητέα διαδικασία. Επιπλέον, ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι η πρόταση πρέπει να κατοχυρώνει ρητώς το γεγονός ότι οι

αρχές προστασίας δεδομένων αποτελούν φυσικούς αποδέκτες τέτοιων πληροφοριών.

2.5. Εποπτεία και επιβολή

28. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για το σύστημα εποπτείας, περιλαμβανομένων των μέτρων εποπτείας και λογοδοσίας και της απουσίας διακρίσεων επί τη βάση της υπηκοότητας ή του τόπου διαμονής. Ο ΕΕΠΔ υποστηρίζει επίσης σθεναρά το θεμελιώδες δικαίωμα κάθε ατόμου στην άσκηση διοικητικής προσφυγής και στην αποτελεσματική δικαστική προστασία. Θεωρεί ότι ο ρόλος που ανατίθεται στην Υπηρεσία του Επιτρόπου Πληροφοριών της Αυστραλίας αποτελεί σημαντική εγγύηση υπέρ της απρόσκοπτης άσκησης των δυνατοτήτων προσφυγής και των εν γένει δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων.

2.6. Αυτοματοποιημένες ατομικές αποφάσεις

29. Σύμφωνα με την *a contrario* ερμηνεία του άρθρου 15, μια αυτοματοποιημένη απόφαση που δεν «επιβεβαιώνει σημαντικά ή παράγει αρνητικό νομικό αποτέλεσμα σε έναν επιβάτη» μπορεί να αποτελέσει τη βάση αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων. Οι σχετικές εγγυήσεις τυγχάνουν εφαρμογής μόνο σε περιπτώσεις αποφάσεων που επηρεάζουν σημαντικά τον επιβάτη. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το ευρύ πεδίο εφαρμογής της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οριοθετεί τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος δεδομένων PNR, ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι ο εν λόγω περιορισμός είναι προβληματικός. Προς αποφυγή καταχρηστικής ερμηνείας της διάταξης, ο ΕΕΠΔ προτείνει την απάλειψη της λέξης «σημαντικά» από το κείμενο της διάταξης και τη διασφάλιση της απαγόρευσης οποιασδήποτε αυτοματοποιημένης απόφασης η οποία παράγει αρνητικό νομικό αποτέλεσμα σε βάρος ορισμένου προσώπου.

2.7. Διατήρηση δεδομένων

30. Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι η κατ' άρθρον 16 περίοδος διατήρησης των δεδομένων αποτελεί ένα από τα μείζονα προβληματικά σημεία της πρότασης. Μια περίοδος διατήρησης πέντε ετών και έξι μηνών, περιλαμβανομένης της επί τριετία μη επικάλυψης των δεδομένων, αποτελεί προφανή παρέκκλιση από την αρχή της αναλογικότητας, ιδίως εάν η εν λόγω περίοδος διατήρησης συγκριθεί με το προηγούμενο σύστημα δεδομένων PNR της Αυστραλίας, το οποίο προέβλεπε τη διατήρηση δεδομένων μόνο κατ' εξαίρεση και κατά περίπτωση ⁽³⁾. Το γεγονός ότι πλέον προβλέπεται η καθιέρωση μιας τόσο μακράς περιόδου διατήρησης, η οποία ουδώως είχε κριθεί απαραίτητη στο πλαίσιο του πρώτου συστήματος δεδομένων PNR της Αυστραλίας, χρήζει λεπτομερούς αιτιολόγησης και εξήγησης.
31. Συνεπώς προς τη θέση που υποστήριξε στη γνωμοδότησή του περί της πρότασης οδηγίας της ΕΕ για τα δεδομένα PNR, ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι πρέπει να ισχύσει καθεστώς πλήρους (ήτοι αμετάκλητης) ανωσυμμοποίησης όλων των δεδομένων, αν όχι μετά την άμεση ανάλυσή τους, σε διάστημα το πολύ τριάντα ημερών.

⁽¹⁾ Από την άποψη αυτή, π.χ., το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας του συνέρχεσθαι (άρθρο 12 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) δεν πρέπει να υπερακοντίζεται από μια υπερβολικά ευρεία διατύπωση.

⁽²⁾ Γνωμοδότηση της 23ης Ιουνίου 2003 σχετικά με το επίπεδο προστασίας που εξασφαλίζεται από τις ΗΠΑ όσον αφορά τη διαβίβαση δεδομένων επιβατών, WP78.

⁽³⁾ Βλ. σχετικά τη θετική γνωμοδότηση της ομάδας εργασίας του άρθρου 29: Γνωμοδότηση 1/2004 της 16ης Ιανουαρίου 2004 σχετικά με το επίπεδο προστασίας που εξασφαλίζεται στην Αυστραλία για τη διαβίβαση δεδομένων του αρχείου ονομάτων επιβατών από τις αεροπορικές εταιρείες, WP85. Η γνωμοδότηση λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι «Οι τελωνειακές αρχές εφαρμόζουν γενική πολιτική μη διατήρησης των εν λόγω δεδομένων. Για το 0,05 % έως 0,1 % των επιβατών που παραπέμπονται στις τελωνειακές αρχές για περαιτέρω αξιολόγηση, τα δεδομένα PNR της αεροπορικής εταιρείας διατηρούνται προσωρινά αλλά δεν αποθηκεύονται, έως ότου ολοκληρωθεί η αξιολόγηση στα σύνορα. Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, τα δεδομένα PNR διαγράφονται από τον Η/Υ του αρμόδιου τελωνειακού υπαλλήλου PAU και δεν καταχωρούνται σε βάσεις δεδομένων της Αυστραλίας».

2.8. Μετέπειτα διαβιβάσεις

32. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για τις εγγυήσεις που θεσπίζονται στα άρθρα 18 και 19, ιδίως δε για το γεγονός ότι προβλέπουν τη σύνταξη καταλόγου αποδεκτών των δεδομένων που διαβιβάζονται εντός της Αυστραλίας, αντιμετωπίζουν τις διαβιβάσεις σε περιπτωσιολογική βάση και επιβάλλουν τη διενέργεια αξιολόγησης της αναγκαιότητας της διαβίβασης κατά περίπτωση. Παρόλα αυτά, ο ΕΕΠΔ επισημαίνει ότι η υπό εξέταση διάταξη μπορεί να παρακαμφθεί μέσω της εξαίρεσης που καθιερώνει η διάταξη του άρθρου 18 παράγραφος 1 περίπτωση γ), η οποία επιτρέπει τη διαβίβαση ανωνυμοποιημένων δεδομένων ακόμη και κατά παρέκκλιση της περιπτωσιολογικής βάσεως. Εξάλλου, ο όρος ανωνυμοποίηση δεν υπονοεί τη διαγραφή στοιχείων που επιτρέπουν την ταυτοποίηση ορισμένου προσώπου, αλλά μόνο την επικάλυψή τους, ώστε η πλήρης πρόσβαση στα στοιχεία να παραμένει δυνατή. Για τον λόγο αυτόν, ο ΕΕΠΔ συνιστά την απόλυτη κάθε εξαίρεση από την αρχή της «κατά περίπτωση» αντιμετώπισης. Ως πρόσθετη διασφάλιση, ο ΕΕΠΔ προτείνει να επιτρέπτονται οι διαβιβάσεις προς τις αρχές «των οποίων το καθήκον είναι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και των διεθνικών εγκλημάτων» παρά προς τις αρχές των οποίων οι αρμοδιότητες «άπτονται άμεσα της πρόληψης (αυτών) των εγκλημάτων».
33. Το γεγονός ότι διαβιβάσεις προς τρίτες χώρες επιτρέπονται υπό τον όρο ότι παρέχουν τις «ίδιες» εγγυήσεις που προβλέπονται στην αρχική συμφωνία τυγχάνει της υποστήριξης του ΕΕΠΔ. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι περαιτέρω διαβιβάσεις συνεπάγονται τον κίνδυνο απώλειας του ελέγχου της επεξεργασίας των δεδομένων, καθώς και την απουσία διεθνούς συμφωνίας που να εγγυάται την αποτελεσματική εφαρμογή των εγγυήσεων από τους νέους αποδέκτες, ο ΕΕΠΔ προτείνει επιπροσθέτως όπως οι εν λόγω διαβιβάσεις υπόκεινται σε προηγούμενη άδεια αρμόδιας δικαστικής αρχής.
34. Η πρόταση προβλέπει ότι σε περίπτωση διαβίβασης δεδομένων κατοίκου κράτους μέλους της ΕΕ σε τρίτη χώρα, το κράτος μέλος πρέπει να ενημερώνεται το ταχύτερο δυνατόν από την Υπηρεσία Τελωνείων και Προστασίας των Συνόρων της Αυστραλίας [άρθρο 19 παράγραφος 1 περίπτωση στ)]. Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι πρέπει να παρέχονται αναλυτικές εξηγήσεις προς το κράτος μέλος σχετικά με τον σκοπό μιας τέτοιας διαβίβασης. Εφόσον μια τέτοια διαβίβαση πληροφοριών έχει αντίκτυπο στο υποκείμενο των δεδομένων, απαιτούνται πρόσθετες αιτιολογήσεις και εγγυήσεις.
35. Τέλος, σε ό,τι αφορά στις διαβιβάσεις δεδομένων εντός της Αυστραλίας και προς τρίτες χώρες, τα άρθρα 18 και 19 περιέχουν γενική διάταξη που ορίζει ότι καμία διάταξη της πρότασης δεν εμποδίζει την κοινοποίηση δεδομένων PNR, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφος 4) (¹), ήτοι σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία ζωτικών συμφερόντων οιαδήποτε ατόμου, περιλαμβανομένου του κινδύνου για την υγεία. Ο ΕΕΠΔ έχει ήδη επισημάνει τους κινδύνους που εγκυμονεί η ευρεία ερμηνεία αυτής της εξαίρεσης. Εξάλλου, αδυνατεί να κατανοήσει τους λόγους για τους οποίους οποιαδήποτε διαβίβαση σε εξαιρετικές περιπτώσεις δεν πρέπει να πραγματοποιείται με τήρηση των προβλεπόμενων στα άρθρα 18 και 19 εγγυήσεων, ιδίως εκείνων που αφορούν στον περιορισμό του

σκοπού και στη διαβίβαση των ελάχιστων δυνατών δεδομένων, καθώς και εκείνων που αφορούν στην προστασία της ταυτότητας των αποδεκτών και στο επίπεδο προστασίας που παρέχεται στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

2.9. Διαβιβάσεις από αερομεταφορείς

36. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 21 παράγραφος 3, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και προς αντιμετώπιση συγκεκριμένης απειλής είναι δυνατές οι διαβιβάσεις δεδομένων PNR προς τις αρμόδιες αρχές περισσότερες από πέντε φορές κατά τη διάρκεια μιας πτήσης. Χάριν της ενίσχυσης της ασφάλειας δικαίου, οι όροι υπό τους οποίους διενεργούνται τέτοιες πρόσθετες διαβιβάσεις πρέπει να είναι διατυπωμένοι με μεγαλύτερη σαφήνεια και να περιλαμβάνουν ιδίως την πρόσθετη απαίτηση της ύπαρξης άμεσης απειλής.

2.10. Επανεξέταση της συμφωνίας

37. Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι οι όροι για την επανεξέταση της συμφωνίας οφείλουν σε αρκετά σημεία να είναι περισσότερο διαφωτιστικοί. Πρέπει να καθοριστεί η συχνότητα των επανεξετάσεων που θα επισυμβούν της αρχικής επανεξέτασης της συμφωνίας. Περαιτέρω, οι αρχές προστασίας δεδομένων πρέπει να περιληφθούν ρητώς, και όχι δυνητικώς, στην ομάδα επανεξέτασης της συμφωνίας.
38. Ο ΕΕΠΔ προτείνει όπως η επανεξέταση επικεντρωθεί επίσης στην αξιολόγηση των μέτρων υπό το πρίσμα των αρχών της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας. Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να διεξαχθεί με χρήση στατιστικών στοιχείων σχετικών με τον αριθμό των προσώπων επί των οποίων εφαρμόζονται τα μέτρα, καθώς και αυτών που καταδικάζονται με βάση δεδομένα PNR. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η πραγματική άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων: η αξιολόγηση οφείλει να περιλάβει την πρακτική επαλήθευση της διαδικασίας με την οποία τυγχάνουν επεξεργασίας τα αιτήματα των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν επιτρέπεται η απευθείας πρόσβαση.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

39. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για τις εγγυήσεις που προβλέπονται στις προτάσεις, ιδίως δε όσες αναφέρονται στην εφαρμογή της συμφωνίας στην πράξη. Ειδικότερα, θεωρεί ότι η διατύπωση των ρυθμίσεων της πρότασης που άπτονται της προστασίας των δεδομένων, καθώς και των διατάξεων αυτής περί εποπτείας και επιβολής, ικανοποιεί τις σχετικές απαιτήσεις. Ο ΕΕΠΔ τονίζει το γεγονός ότι κάθε φυσικό πρόσωπο έχει πρόσβαση τόσο στην αρχή προστασίας δεδομένων όσο και στις αρμόδιες δικαστικές αρχές της Αυστραλίας. Οι ανωτέρω επισημάνσεις συγκαταλέγονται μεταξύ των ουσιωδών εγγυήσεων που κατοχυρώνονται διά των προτάσεων.
40. Εντούτοις, ο ΕΕΠΔ έχει επίσης εντοπίσει σημαντικά περιθώρια βελτίωσης της πρότασης, ιδίως σε ό,τι αφορά στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας, στον ορισμό της τρομοκρατίας και στη μνεία ορισμένων σκοπών κατ' εξαίρεση, καθώς και στην περίοδο διατήρησης των δεδομένων PNR. Σε σύγκριση με το προηγούμενο σύστημα δεδομένων PNR της Αυστραλίας, καθώς και το προβλεπόμενο στην πρόταση οδηγίας της ΕΕ για τα δεδομένα PNR, η περίοδος διατήρησης της παρούσας πρότασης έρχεται σε αντίθεση με την αρχή της αναλογικότητας.

(¹) Καθώς και για τους σκοπούς του άρθρου 10, όταν τα δεδομένα διαβιβάζονται εντός της Αυστραλίας.

41. Η νομική βάση της συμφωνίας πρέπει να τύχει επανεξέτασης. Αφού έλαβε υπόψη την πάγια επί του θέματος νομολογία, καθώς και τη διάταξη του άρθρου 218 παράγραφος 6 στοιχείο α), ο ΕΕΠΔ εκφράζει την πεποίθηση ότι η συμφωνία δεν θα έπρεπε να ερείδεται επί των διατάξεων του άρθρου 82 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο α), αλλά επί της διάταξης του άρθρου 16 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πεποίθησή του αυτή συνάδει πλήρως με την προσαρτώμενη στη Συνθήκη της Λισσαβώνας Δήλωση 21.
42. Οι ανωτέρω παρατηρήσεις πρέπει να μελετηθούν με βάση το ευρύτερο πλαίσιο νομιμότητας οιοδήποτε συστήματος δεδομένων PNR, το οποίο αντιμετωπίζεται ως συστηματική συγκέντρωση δεδομένων επιβατών με σκοπό την αξιολόγηση κινδύνων. Μια πρόταση είναι δυνατό να συνάδει με τις υπόλοιπες απαιτήσεις του πλαισίου προστασίας των δεδομένων μόνον όταν το σύστημα που ιδρύεται με αυτήν τηρεί τις θεμελιώδεις απαιτήσεις της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας που θεσπίζονται με τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και με το άρθρο 16 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
43. Κατά συνέπεια, ο ΕΕΠΔ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, κατά τις τελικές αξιολογήσεις που θα προηγηθούν της σύναψης της συμφωνίας, πρέπει να επιδειχθεί μεγαλύτερη προσοχή στο ζήτημα του σεβασμού των θεμελιωδών απαιτήσεων.

Βρυξέλλες, 15 Ιουλίου 2011.

Peter HUSTINX

Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων